

מדינת ישראל

משרד החינוך

האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ח

בטיחות באירועים שנעשה בהם שימוש באש

הדלקת משואות, סיסמאות אש ותהלכות לפידים

הדלקת ומשואות וסיסמאות

1. קיומו של אירוע בו ישנו שימוש באש כמו מפקד אש, תהלכות לפידים, טקס הדלקת משואות, מזמן סיכונים רבים למארגנים ולמשתתפים כאחד. בהנחיות אלו, נפרט את הפעולות שיש לבצע במסגרת ההכנות והביצוע של אירוע מסוג זה.
2. לכל אירוע בו מתבצע שימוש באש בבית הספר או בתנועות הנוער, ימונה אדם בוגר אשר יהיה אחראי על האירוע, יתודרך ויפעל לפי הנחיות נוהל זה. תכנית הבטיחות (סידורי הבטיחות וכללי ההתנהגות) של האירוע, תאושר על ידי מנהל בית הספר ובתנועות נוער על ידי רכז הקן/השבט/הסניף ורכז המחוז.
3. לכל אירוע בו ישנו שימוש באש ימונה אחראי על הבטיחות (יכול גם להיות אחראי הפעילות עצמו) אשר יבדוק ויוודא את הכללים והסידורים לבטיחות המשתתפים באירוע.
4. ליד ובסמוך לכתובות האש יהיו 4 מחבטים או דליים עם שק רטוב ו- 4 מטפים לכיבוי. רצוי במידת האפשר לדאוג לצינור מים בקרבת מקום ובהישג יד. במידה ומדובר בכתובת אחת קצרה של שתיים עד ארבע מילים, ניתן להוריד בחצי את המחבטים והמטפים.
5. טקסי האש, הדלקת משואות, סיסמאות אש, לפידים, כל אלו יתקיימו בחצר ובשטחים פתוחים בלבד ולא באולמות ובמקומות סגורים.
6. מומלץ לקיים אירועים שיש בהם אש בשטחים פתוחים כמו שפת – ים, רחבות חול פתוחות וגדולות, שדה חרוש וכדומה. אסור לקיים אירוע בו ישנו שימוש באש בשטח הקרוב לשטח סכנה כמו בתי מגורים, חורשת עצים, חנייה של כלי רכב, מתחת לקווי מתח עליון, בקרבת כביש, מתקני דלק וגז ובסמוך לאתר חומרים מסוכנים. המרחק המינימאלי המותר לביצוע האירוע משטח הסכנה יהיה 25 מטר לפחות.
7. חל איסור לשלב אמצעי פירו-טכני בתוך מתקני האש, בכל הקשור להפעלת זיקוקי דינור, ראה סעיף המנחה בעניין זה בחוזר זה.
8. האזור בו מותקנים סיסמאות האש, אבוקות וכדומה, יהיה מגודר ומסומן כך שהקהל הרחב והצופים לא יוכלו להיכנס ולגשת אליו. הגדר תהיה קשיחה או מחסומי ברזל. בנוסף תהיה גדר אשר תתחם את קהל הצופים. מיקום סיסמאות האש והמתקנים השונים, יהיו במרחק של 20 מטר לפחות בין הלהבות לקהל הצופים בטקס.
9. ימונה צוות אשר באחריותו לדאוג לכיבוי אש בשעת הצורך. צוות זה יתודרך ויכיר את המחבטים המטפים וידע איך לפעול במצבי חירום. כמו כן, ידע הצוות איך להזעיק את שרותי הכבאות בשעת הצורך.
10. טרם מיקום הכתובות, ובשלב התכנון, יש לקחת בחשבון את כיוון הרוח ומיקום הסיסמאות הדולקות ביחס לקהל וזאת כדי שהעשן לא יופנה כלפי הקהל.
11. המרחק בין סיסמה לסיסמה, יהיה כ- 2.5 מ' זו מזו.

1

מדינת ישראל

משרד החינוך

האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ח

12. בעת ההכנה לקראת הדלקת האש, יש להקפיד על שימוש בסולר או קרוסין (נפט). בחומרים אלו בלבד יש להרטיב את בדי היוטה שמהם בנויות הסיסמאות וכתובות האש, אין להשתמש בבנזין, כוהל, אצטון או כל חומר אחר.
13. לפני הדלקת הכתובות והמתקנים, יש להרחיק את כל הנוזלים והחומרים הדליקים מסביבת האש, הקהל וכתובות האש.
14. הדלקת הסיסמאות, תבוצע על ידי תלמידים בוגרים מכיתות יא' – יב', או חניך בוגר בתנועה שקיבל הדרכה. הדלקת האש תהיה באמצעות לפיד שאורכו לא יעלה על אורך הזרוע של התלמיד. יש להקפיד כי בגדיהם של מדליקי האש, יהיו יבשים, ארוכים, והם ינעלו נעלים גבוהות, מומלץ כי יהיה כיסוי ראש כובע או מטפחת לבנות.
15. יקבעו סידורי עזרה ראשונה במקום ופינוי בשעת חירום.
16. במידה וישנה חריגה מהוראות הבטיחות הללו, וישנם חריגות משטח הסכנה, יש צורך להיוועץ עם נציגי תחנת הכיבוי האזורית.

תהלכות לפידים

1. תהלכות לפידים תתואם ותאושר על ידי מנהל בית הספר ובתנועת נוער על ידי הרכז המחוזי.
2. תהלכות לפידים מותרת לתלמידים מכיתה ד' ומעלה.
3. בכל קבוצה של 20 ילדים יהיו 4 מדריכים אשר יפקחו על נושאי הלפידים, ויפעלו מייד במקרה שלפיד נופל או כל מקרה אחר.
4. לפני התהלכה יתודרכו כלל התלמידים ויובהר להם לגבי אותם סכנות הצפויות במהלך האירוע.
5. ההליכה עם הלפידים תנוע במרכז הדרך והכביש בלבד, לא תהיה תנועה במדרכות או בסמוך למכוניות חונות. ציר התנועה ייסגר לתנועת כלי רכב בתיאום עם משטרת ישראל.
6. הלפידים יהיו משעווה, או בנויים בצורה בטוחה כך שלא תסכן את התלמיד האוחז בלפיד. יינתן דגש על לוחית עגולה המותקנת מתחת לראש הלפיד ומונעת טפטוף שעווה כלפי מטה.
7. מסלול התהלכה יקבע כך שלא יפוזר העשן על הצופים.
8. יקבעו נהלים ברורים במהלך התהלכה ורווחים של זרוע וחצי לפחות בין מחזיק לפיד לחברו. אורך הלפיד לא יעלה על אורך הזרוע של התלמיד. לכל קבוצת תלמידים או חניכים, יקבע אחראי אשר יקפיד על המרווחים בין נושאי הלפידים. כאשר יש יותר מקבוצה אחת, יהיה המרווח בין הקבוצות לפחות 4 מטר.
9. לפני היציאה לתהלכה, יתורגלו התלמידים בכיבוי אש הלפיד במצב חירום. הפקודה למצב זה תהיה "לפיד כבה".
10. בכניסה למתחם הטקס יהיו דליי מים וחביות מים לכיבוי הלפידים הבווערים בסיום התהלכה.